

Handlingsplan mot mobbing Huldraheimen Steinerbarnehage 2023-2024

Hovedmål. Huldraheimen Steinerbarnehage AS har nulltoleranse mot mobbing. Det vil si at alle voksne rundt barna griper inn om de hører, ser eller blir fortalt om mobbing i barnehagen.

Delmål Alle ansatte i Huldraheimen Steinerbarnehage skal jobbe aktivt for å opprettholde et mobbefritt oppvekstmiljø i barnehagen.

Formål Barnehageloven stiller klare forventninger til barnehagens forpliktelser for å skape et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø for barn. §1. formål «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg, lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.... Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.» Barnehagen skal være en helsefremmende og forebyggende arena og skal handle raskt og ta de grep som er nødvendig for at eventuell mobbing opphører.

Styrer/daglig leder har det overordnede ansvaret for det psykososiale miljøet i barnehagen. Styrer og resten av personalet skal forhindre og stoppe mobbing og mobbelignende atferd umiddelbart når dette skjer.

Mobbing i barnehagen er negative handlinger som faller inn under mobbebegrepet, det har en sterk stressende og negativ atferd på barn i tidlig alder. Vi vet at små barns sosiale, emosjonelle og kognitive utvikling står i sammenheng med relasjonelle erfaringer (Stern, 2006).

Barnehagens betydning for denne utviklingen er essensiell. Gode erfaringer gjennom trygge relasjoner styrker selvbildet, øker trivsel og gir en positiv utvikling. Negative erfaringer skaper utrygge barn som må finne sin måte å mestre hverdagen på. Noen barn utagerer, mens andre barn trekker seg tilbake fra det sosiale samspillet. Det betyr at det å arbeide mot mobbing i barnehagen kan være med på å forebygge atferdsvansker. Det er også en klar sammenheng mellom atferdsvansker og psykisk helse hos barn og unge. Tidlig innsats er viktig for å motvirke utviklingen av problematferd som diskriminering og mobbing.

I barnehagen kan dette gjøre seg gjeldende i at barn blir stengt ute av leken, blir ikke akseptert, får negative kommentarer, blir dominert, undertrykt, truet, herset med, hånt, krenket, latterliggjort og manipulert. Mobbing forutsetter et ujevnt maktforhold hvor enkelt barn systematisk plages og fornedres av andre.

HULDRAHEIMEN
Steinerbarnehage

Forebygging

For å skape en barnehage fri for mobbing må barnehagen ha:

- Tydelige verdier og felles holdninger som praktiseres av voksne.
- Voksne som legger til rette for en god start for det enkelte barn (tilvenning og forutsigbar dagsrytme)
- Voksne som omtaler andre voksne og barn på en positiv måte.
- Voksne som tilrettelegger for etablering av gode relasjoner og vennskap.
- Voksne som er bevisste på at det er deres ansvar for at relasjonen mellom voksne og barn er gode. Husk vi er forbilde i alt vi gjør
- Kompetente voksne som jobber systematisk med å styrke barnas sosiale kompetanse og skaper inkluderende og vennlig barnehagemiljø.
- Voksne som kjenner alle barna godt og legger til rette for at de opplever mestring på sitt nivå.
- Tilstedeværende og varme voksne som viser barna tillit og formidler forventninger til dem på en tydelig måte, slik at barna lett kan forstå hva som er akseptabelt og hva som ikke er lov.
- Jevnlige diskusjoner vedrørende mobbing på torsdagsmøter, personalmøter og planleggingsdager.
- Voksne som vektlegger et godt samarbeid med foresatte.

Samarbeid mellom barnehage og hjem Barnehagen og hjemmet har et felles ansvar for at mobbing ikke får utvikle seg i barnehagen. Det er viktig å samarbeide med foreldre i arbeidet med holdninger og verdier. Det forventes at foreldre vil samarbeide med barnehagen om forebygging av mobbing og krenkende atferd. Den største ressursen i det forebyggende arbeidet blant barn og unge er foreldrene.

Diana Baumrinds (1991) teori om oppdragelsesstiler er av de mest kjente oppdragelses-teorier i verden. Det finnes overbevisende dokumentasjon som viser at god oppdragelse er knyttet til balansen mellom å utvise kontroll og varme overfor barn. Dette kaller vi ofte en autoritativ oppdragelsesstil.

Kontroll kan utøves på ulike måter. Hvis voksne setter grenser og er korrigerende overfor barnet kun ut ifra de voksens ståsted kan det øke aggresjon og motstand hos barn. «*Hvis du pirker borti Anita en gang til så går du rett opp på rommet ditt. Sånn oppførsel vil jeg ikke ha noe av!*» Utøvelse av kontroll uten varme kalles for den autoritære oppdragerstil. Denne formen for kontroll medfører ofte lydighet hos barn som er drevet av frykt. Dette er uheldig for barnet utvikling.

Barn har selvsagt behov for at voksne forteller dem hva de kan og ikke kan gjøre, men grensene må dras opp med forståelse for barnenaturen. Når Finn på fire år snapper bilen ut av hånden til Ingeborg mens han dytter henne, trenger han ledelse. Den voksne kan for eksempel si: *«Jeg skjønner at du ønsket deg bilen men du kan ikke bare ta den fra Ingeborg når hun hadde den først. Du må gi den tilbake.»*

Foruten å få informasjon om hva Finn ikke kan gjøre, trenger han også kunnskap om hva han kan gjøre for at han skal få oppfylt sine behov på en akseptabel måte: *«Vi kan finne en annen bil til deg, eller vi kan spørre Ingeborg om dere skal trille bilen hun har til hverandre. Vil du det?»*

Å utøve varme og kontroll handler altså om å ta kontroll samtidig som man ser barnets motiver og behov i situasjonen og gir ledelse ut ifra det. Dette kaller Baumrind for « Den autoritative voksne».

Det er med andre ord viktig og nødvendig å respektere de dype behov hos barnet, men det betyr ikke at man bør gi etter for alle dets ønsker. Både fullstendig dominering ut fra voksnes ønsker og fullstendig ettergivenerhet overfor barnets ønsker i øyeblikket er uheldige.

For ettergivende foreldre kan lære barn i tidlig alder at de kan kontrollere menneskene i omgivelsene. Dette kan de overføre til samhandling med barn i barnehagen. *«Anita, du kan være katten...og du Siri ..du kan ikke være med for vi er mange nok nå.»*

Forskning viser at det er en indirekte sammenheng mellom barns oppdragelse og mobbing. En oppdragelsesstil som gir usikker eller ambivalent tilknytning mellom voksne og barn kan for eksempel føre til mistolkning av andres intensjoner og manglende evne til empati i forhold til jevnaldrende. Tidlig eksponering for familievold er relatert til fysisk mobbing fordi normene for normal atferd blir forstyrret.

Nøkkelen til god mental helse ligger altså i de relasjoner et barn har til familien, vennene og andre viktige mennesker. Sosial støtte er identifisert som en forebyggende faktor med tanke på mobbing. Nøkkelpersoner til å gi støtte for barnet er foreldre, skoleansatte og ansatte i barnehagen.

Foreldre vil bevisst og ubevisst påvirke den yngre generasjon gjennom å videreføre verdier, holdninger og normer. Når barnehage og hjemmet samarbeider om barnas trivsel og utvikling, lykkes barna ikke bare i barnehagen, men de lykkes også videre i livet. Foreldre må derfor involveres i hvordan barnehagen jobber med barn og relasjoner og snakke om tema mobbing, krenkende atferd og forebygging av dette i foreldresamtaler og foreldremøter. Dette innebærer også at foreldre blir informert om barnehagens handlingsplan mot mobbing. Det å bli sett, møtt, anerkjent og respektert, innebærer gjensidig forpliktelse mellom barnehage og hjem. Alle barn og foreldre skal oppleve å bli tatt på alvor av personalet. Hvis de kommer med bekymring om at et barn blir utsatt for krenkende ord eller handlinger, skal de bli tatt på alvor.

Det er svært betydningsfullt når foreldre bryr seg om også andre barn og inkludere dem i egen hverdag. Det kan gjøres ved å hilse på de andre barna i barnehagen, slå av en prat og invitere med andres barn hjem. Hvordan være en tydelig voksen? «En voksen som evner å sette grenser på en varm og tydelig måte, vil virke forebyggende mot mobbing og annen antisosial atferd.

Mål for barnehagens arbeid mot mobbing

- Skape et barnehagemiljø med nulltoleranse mot mobbing både blant barn og voksne.
- Respekt for hverandre, for den vi er.
- Alle barn skal oppleve å ha noen å leke med.
- Barna skal oppleve glede og trygghet i barnehagen.
- Økt samarbeid med foreldrene dersom mobbing oppstår.
- Styrke barns selvfølelse – og som gjør dem rustet til å møte verden utenfor.
- Personalet skal være bevisste på sitt ansvar om å forebygge og sette seg inn i tiltak mot mobbing i barnehagen.

Informasjon om nullmobbing <http://www.nullmobbing.no/> Handlingsplan mot mobbing
Huldraheimen Steinerbarnehage

Lovverk og sentrale føringer

- FNs konvensjon om barnets rettigheter av 20.november 1989 (Barnekonvensjonen)
- Lov om barnehager § 1 og § 3
- Rammeplan for barnehager (2011)
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 5, krav til dokumentasjon
 - Barns trivsel-voksens ansvar. Forebyggende arbeid mot mobbing starter i barnehagen-Utdanningsdirektoratet.
- Foreldreutvalget for barnehager (fub) Mobbing i barnehagen
<http://www.fubhg.no/mobbing-i-barnehagen.5872254-179541.html>

FORPLIKTENDE TILTAKSPLAN FOR Huldraheimen Steinerbarnehage.

Den som har observert eller observerer mobbing informerer pedagogisk leder /styrer straks. Hendelsen tas opp på ledermøtet så avdelings møtet med konkrete beskrivelser av den voksnes tolkning av situasjonen. Bli enig om tiltak videre, den som observerte eller pedagog har samtale med de involverte barna ev. alle dersom det syns hensiktsmessig. Barna kan komme med forslag om tiltak. Den voksne sammenfatter barnas forslag med det personalet har kommet fram til.

Den - de ansatte som står barnet / barna nærmest samt foreldre til den/de som blir mobbet og den de som mobber blir informert og tatt med på råd (situasjonsavhengig). Pedagog og styrer evaluerer tiltakene som er iverksatt etter samtaler og observasjoner av barna. Samme dag, dagen etter og tett oppfølging første uke. Deretter oppfølging ved behov i barnegruppa. De ansatte som står barnet nærmest har ansvar for å fortelle om hvordan det går med barnet på avdelingsmøtet og leder møtet etter 1-2 uker. Drøfte ev nye eller endrede tiltak. Pedagog/styrer har nye samtaler med foreldre/barn etter behov. Pedagog/styrer har stadig evalueringer til saken er løst.

Når et barn forteller deg om mobbing

Vær rolig og ta barna på alvor

- Mange barn synes det er flaut og vanskelig å fortelle om mobbing. Ta barnet på alvor og ikke bagatelliser hans eller hennes opplevelser.
- Ikke bli sint – hold hodet kaldt.

Still gode spørsmål og fortell hva du kommer til å gjøre

- Ikke press barnet. La det fortelle i sitt eget tempo.
- Få barnet til å fortelle, og finn ut hva barnet vet.
- Still spørsmål som gjør at barnet får mulighet til å fortelle mer, ikke bare ja- og nei-spørsmål.
- Spør om hva du kan gjøre for barnet.
- Fortell hva du har tenkt å gjøre med mobbingen. Vær tydelig på at det er de voksnes ansvar å ordne opp.
- Hvis det er snakk om mobbing på nett, ikke vær redd for at du ikke kan de tekniske løsningene, dette kan man finne ut av.

HULDRAHEIMEN
Steinerbarnehage

MAL FOR REFERAT FRA MØTE VEDRØRENDE MOBBING I
BARNEHAGEN (Denne skal ligge i barnets mappe med kopi til foresatte)

Deltakere på møtet:

Hendelsesforløp	involverte	tiltak	Ansvar

Dato for neste møte/evaluering: _____ År: _____

Sted/dato: _____ Underskrift pedagog og styrer

Underskrift foresatte: _____